

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته مدیریت دولتی

دانشکده علوم انسانی

گروه علمی. مدیریت

عنوان پایان نامه:

بررسی رابطه مدیریت مشارکتی و اثر بخشی انجمن اولیاء و مربیان در سازمان آموزش و پرورش ناحیه یک شیراز سال تحصیلی

۱۳۸۸-۱۳۸۹

استاد راهنما:

آقای دکتر جاجرمی زاده

استاد مشاور:

خانم دکتر تابع بردبار

نگارش:

محبوبه نجفی

ماه و سال

تابستان ۱۳۸۹

دانشگاه پیام نور

بسمه تعالی

تصویب پایان نامه / رساله

پایان نامه تحت عنوان : بررسی مدیریت مشارکتی واثر بخشی انجمن اولیاء و مربیان در سازمان آموزش و پرورش ناحیه یک

شیراز ۸۹-۸۸

که توسط محبوبه نجفی در مرکز شیراز تهیه و به هیأت داوران ارائه گردیده است مورد تأیید می باشد.

تاریخ دفاع: ۸۹/۶/۳۰ نمره: ۱۸ درجه ارزشیابی : عالی

اعضای هیأت داوران:

نام و نام خانوادگی هیأت داوران مرتبه علمی امضاء

۱- استاد راهنما: آقای دکتر جاجرمی زاده

۲- استاد مشاور: خانم دکتر تابع بردبار

۳- استاد داور: آقای دکتر کیا کجوری

۴- نماینده تحصیلات تکمیلی: آقای مهندس امینی

تقدیم به :

پدر و مادر عزیزم که اولین معلمان من در
مکتب زندگی بودند.

هم چنین همسر فداکار و فرزندان مهربانم که
مشقت دوران تحصیل را به جان خریدند .

و تقدیم به همه کسانی که مرا علم آموختند.

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش خدایی را که توفیق داد تا در تاریکی نمائیم و روشنایی روز را ببینیم و یاریمان نمود تا راکد نمائیم و زلال و شفاف جاری باشیم تا ساحل سبز زندگی را در نوردیم و با ترنم باران سرود شکر سر دهیم.

تقدیر و تشکر از اساتید محترم آقای دکتر جاجرمی زاده استاد راهنما، سرکار خانم دکتر تابع بردبار استاد مشاور، و آقای دکتر کیا کجوری استاد داور، که صمیمانه و خالصانه در راه رشد و تعالی ما زحمات بی شائبه ای را تحمل نمودند و دلسوزانه یاریمان دادند تا درک کنیم حقیقت را و روشن سازیم ابهاماتی که مانع آگاهیمان بود. چشمداشتی نداشتند جز موفقیت و پیروزی ما که امیدواریم ایشان نیز همیشه پیروز و سر بلند بوده و انجام این کار تحقیقی توانسته باشد کوچکترین مرتبه تشکر از تلاش های ایشان باشد.

چکیده

سپاس و ستایش خدایی را که توفیق داد تا در تاریکی نمانیم و روشنایی روز را ببینیم و یاریمان نمود تا راکد نمانیم و زلال و شفاف جاری باشیم تا ساحل سبز زندگی را در نوردیم و با ترنم باران سرود شکر سر دهیم .

در این تحقیق با تاکید بر دیدگاه اعضای انجمن اولیا و مربیان ، رابطه مدیریت مشارکتی و اثر بخشی انجمن اولیا و مربیان در سازمان آموزش و پرورش ناحیه یک شیراز مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری کلیه اعضای انجمن اولیا و مربیان مدارس ناحیه یک شیراز بود که تعداد این افراد حدود ۳۱۰ نفر است. با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای ۱۱ نفر از آنها انتخاب شدند. روش تحقیق توصیفی پیمایشی بود. ابزار گرد آوری اطلاعات دو پرسشنامه بود که برای سنجش مدیریت مشارکتی از پرسشنامه الوانی و جهت سنجش اثر بخشی از پرسشنامه راستی ۱۳۷۴ استفاده شد. روایی آنها با توجه به تحقیقات پیشین و نظرات استاد راهنما و استاد مشاور تایید شد و پایایی پرسشنامه مدیریت مشارکتی با ضریب الفای کرونباخ ۰/۸۸ و اثر بخشی انجمن با ضریب الفای کرونباخ ۰/۹۵ تایید شد. با توجه به تجزیه و تحلیل داده ها نتایجی بدین شرح حاصل شد:

- ۱- بین میزان مدیریت مشارکتی و اثر بخشی انجمن در ابعاد چهارگانه (مشارکت اولیا-آموزش اولیا و مربیان- کمک به حل مسائل فردی دانش آموزان- جایگاه انجمن رابطه معنا داری وجود دارد).
- ۲- میزان مدیریت مشارکتی در مدارس ناحیه یک شیراز در حد مطلوب است.
- ۳- اثر بخشی انجمن اولیا و مربیان در مدارس ناحیه یک شیراز در حد مطلوب است.
- ۴- میزان مدیریت مشارکتی در مدارس دخترانه بیش از مدارس پسرانه است.
- ۵- از نظر میزان مدیریت مشارکتی و اثر بخشی انجمن تفاوت معنی داری بین مدارس ابتدایی و راهنمایی و متوسطه وجود ندارد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱-مقدمه.....	۲
۲-۱-بیان مسئله.....	۲
۳-۱-اهمیت مسئله.....	۳
۴-۱-اهداف تحقیق.....	۶

فصل دوم: ادبیات تحقیق

۲-۱-مقدمه.....	۸
۲-۲-مبانی نظری (اثر بخشی انجمن).....	۹
۲-۲-۱-اثر بخشی انجمن.....	۹
۲-۲-۱-۱-اثر بخشی.....	۹
۲-۲-۱-۲-تعاریف اثر بخشی.....	۹
۲-۲-۳-تاریخچه انجمن اولیاء و مربیان.....	۱۴
۲-۲-۴-انجمن اولیاء و مربیان بعد از انقلاب اسلامی.....	۱۵
۲-۲-۵-اهداف و وظایف انجمن های اولیا و مربیان.....	۱۵
۲-۲-۲-مبانی نظری (مدیریت مشارکتی).....	۱۸
۲-۲-۲-۱-مشارکت.....	۲۰
۲-۲-۲-۲-اهمیت مشارکت.....	۲۰
۲-۲-۲-۳-درجه بندی سطوح مشارکت در مدیریت.....	۲۱
۲-۲-۲-۴-بسترهای لازم برای تحقق مشارکت در مدیریت.....	۲۱
۲-۲-۲-۵-فواید مشارکت در مدیریت.....	۲۲
۲-۲-۲-۶-زمینه های مختلف مشارکت.....	۲۳
۲-۲-۲-۷-روشهای اجرایی مشارکت.....	۲۳
۲-۲-۲-۸-مدیریت مشارکتی.....	۲۸
۲-۲-۲-۹-ویژگیهای مدیریت مشارکتی.....	۳۰
۲-۲-۲-۱۰-بسترهای لازم جهت مدیریت مشارکتی.....	۳۰
۲-۲-۲-۱۱-نظریه های مدیریت مشارکتی.....	۳۲

۳۶	۱۲-۲-۲-۲-مدیریت مشارکتی در مدرسه
۳۷	۱۳-۲-۲-۲-راهکارهای اجرایی مدیریت مشارکتی در مدرسه
۳۸	۳-۲-پیشینه ی تحقیق
۳۸	۱-۳-۲-تحقیقات داخلی
۴۰	۱-۱-۳-۲-تحقیقات داخلی در زمینه ی مدیریت مشارکتی
۴۳	۲-۱-۳-۲-تحقیقات داخلی در زمینه ی اثر بخشی انجمن
۴۷	۲-۳-۲-تحقیقات خارجی
۴۷	۱-۲-۳-۲-تحقیقات خارجی در زمینه ی مدیریت مشارکتی
۵۱	۲-۲-۳-۲-تحقیقات خارجی انجام شده درباره ی اثر بخشی انجمن
۵۶	۴-۲-چارچوب نظری تحقیق
۵۶	۱-۴-۲-نظریه التون مایو
۵۸	۵-۲-فرضیات تحقیق
۶۰	۶-۲-مدل مفهومی تحقیق
۶۱	۷-۲-تعاریف نظری متغیرها

فصل سوم: روش شناسی تحقیق

۶۴	۱-۳-مقدمه
۶۴	۲-۳-روش پژوهش
۶۵	۳-۳-جامعه ی اماری حجم نمونه و نحوه ی نمونه گیری
۶۶	۴-۳-روش جمع اوری اطلاعات
۶۹	۵-۳-پایایی و اعتبار پرسشنامه
۷۳	۶-۳-روش تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

۷۵	۱-۴-مقدمه
۷۶	۲-۴-تحلیل توصیفی
۷۶	۱-۲-۴-بررسی خصوصیات فردی پاسخگویان
۷۸	۳-۴-تحلیل استنباطی
۷۸	۱-۳-۴-آزمون فرضیه اصلی تحقیق
۷۸	۲-۳-۴-آزمون فرضیات فرعی تحقیق
۸۱	۴-۴-رتبه بندی مقایسه میزان تحقق ابعاد مختلف اهداف انجمن

۴-۵- بررسی میزان مطلوبیت تحقق اهداف انجمن و ابعاد آن.....	۸۳
۴-۶- بررسی وضعیت شاخص های طیف مدیریت مشارکتی در مدارس مورد بررسی	۸۶
۴-۷- بررسی وضعیت شاخص های تحقق اهداف انجمن.....	۸۸
۴-۸- بررسی تاثیر مولفه های مدیریت مشارکتی بر اثر بخشی انجمن.....	۹۶
۴-۹- بررسی میزان مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف در مدارس پسرانه ودخترانه.....	۹۷
۴-۱۰- بررسی میزان مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف در مقاطع مختلف تحصیلی.....	۱۰۰
۴-۱۱- بررسی تاثیر خصوصیات جمعیت شناختی پاسخگویان بر نگرش آنها در مورد	
میزان مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف انجمن و ابعاد آن.....	۱۰۰

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۵-۱- مقدمه.....	۱۰۴
۵-۲- نتیجه گیری و مروری بر یافته های تحقیق.....	۱۰۴
۵-۳- پیشنهادات پژوهشی.....	۱۱۰
۵-۴- پیشنهادات کاربردی.....	۱۱۱
۵-۵- محدودیتهای تحقیق.....	۱۱۲
منابع فارسی.....	۱۱۳
منابع لاتین.....	۱۱۸
پیوست.....	۱۲۰

فهرست نمودار و جداول

- جدول شماره یک شرح اثر بخشی سازمانها ۱۳
- نمودار مدیریت منابع انسانی ۵۰
- جدول توزیع سوالات بین مولفه ها شاخص ها در پرسشنامه اثر بخشی انجمن ۶۷
- جدول توزیع سوالات بین مولفه ها و شاخص ها در پرسشنامه مدیریت مشارکتی ۶۸
- جدول ضرایب همبستگی پیرسون حاصل از آزمون سازگار درونی طیف مدیریت مشارکتی ۷۰
- جدول ضرایب همبستگی پیرسون حاصل از آزمون سازگار درونی طیف اهداف انجمن ۷۱
- جدول توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تحصیلات ۷۶
- جدول توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع شغل ۷۷
- جدول توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب عضویت در انجمن اولیا و مربیان مدارس دخترانه و پسرانه ۷۷
- ضریب همبستگی پیرسون بین مدیریت مشارکتی و میزان تحقق اهداف انجمن ۷۸
- ضریب همبستگی پیرسون بین مدیریت مشارکتی و میزان تحقق اهداف از بعد مشارکت ۷۹
- ضریب همبستگی پیرسون بین مدیریت مشارکتی و میزان تحقق اهداف از بعد آموزش اولیاء و مربیان ۷۹
- ضریب همبستگی پیرسون بین مدیریت مشارکتی و میزان تحقق اهداف انجمن از بعد کمک به حل مشکلات دانش آموزان ۸۰
- ضریب همبستگی پیرسون بین مدیریت مشارکتی و میزان تحقق اهداف انجمن از بعد جایگاه انجمن ۸۱
- آزمون معنی دار تفاوت میانگین ابعاد مختلف تحقق اهداف انجمن ۸۲
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف مدیریت مشارکتی با میانگین نمره طیف ۸۳
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از طیف اهداف انجمن با میانگین نمره طیف ۸۴
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان در ابعاد مختلف اهداف انجمن با میانگین نمره ی طیف ۸۵
- آزمون معنی داری تفاوت میانگینی رتبه ای پاسخگویان از گویه ها و طیف مدیریت مشارکتی با میانگین گویه ۸۷
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین رتبه ای پاسخگویان از گویه های طیف جلب مشارکت والدین با میانگین نمره گویه ها ۸۹

- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از کلیه گویه های طیف آموزش اولیاء و مربیان با میانگین نمره طیف ۹۱
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از کلیه گویه هاو طیف کمک به حل مشکلات و مسائل فردی دانش آموزان با میانگین نمره طیف ۹۳
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره پاسخگویان از کلیه گویه هاو طیف جایگاه انجمن اولیاء و مربیان با میانگین نمره گویه ۹۵
- آزمون ضرایب همبستگی پیرسون بین مولفه های مشارکت با اثر بخشی انجمن ۹۶
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره طیف مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف انجمن وابعاد آن برحسب مدارس دخترانه وپسرانه..... ۹۸
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره طیف مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف انجمن وابعاد آن برحسب مقطع تحصیلی دانش آموزان ۹۹
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره طیف مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف انجمن وابعاد آن برحسب سطح تحصیلات والدین..... ۱۰۱
- آزمون معنی داری تفاوت میانگین نمره طیف مدیریت مشارکتی و تحقق اهداف انجمن وابعاد آن برحسب شغل پاسخگویان پرسشنامه..... ۱۰۲

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد اجتماعی به منظور ارضای نیازهای جامعه پدید آمده است ، و مدارس به عنوان خط مقدم جبهه ی تعلیم و تربیت متعلق به این نهاد اجتماعی و در خدمت جامعه است که برای انجام صحیح رسالت خود و برخورداری از حمایت اجتماع ملزم به برقراری رابطه موثر با جامعه می باشد. از این رو رابطه مدرسه و اجتماع فرایند تعاملی و مداوم است که چنانکه مشارکت آگاهانه را به خود گیرد باعث اثر بخشی و کارایی بیشتر مدارس می شود. هدف اصلی بهبود روابط با اجتماع ایجاد زمینه ی مناسب برای مشارکت فعال و معنادار والدین در فعالیت آموزشی و پرورشی مدرسه است . بنابراین با برقراری رابطه ی اثر بخش می توان ذهن مردم را نسبت به آموزش و پرورش، رسالت و اهداف آن، موقعیت مدارس و اهمیت و ضرورت برنامه ای آن روشن کرد و با تغییر نگرش آنها نسبت به موضوع همراه با مشارکت مدیر، می توان زمینه ی مناسب را برای برخورداری از حمایت ،مشارکت و کمک های اجتماعی فراهم آورد.

در جهان معاصر، سازمانها رکن اصلی جوامع هستند و شرایط متغیر زمانی و مکانی و نیز نیازهای گوناگون انسان ها، باعث ظهور و گسترش روز افزون سازمانها و موسسات متعدد شده اند ، سازمانها تقریباً در تمام شئون زندگی انسان امروزی، از هنگام تولد تا مرگ تاثیر می گذارند. بدیهی است که سازمان آنگاه می تواند در به انجام رسانیدن مأموریت ها و رسیدن به هدف های خود موفق شود، که مدیرانی توانمند و کار آمد زمام امور آن را به دست داشته باشند، زیرا مدیریت مهم ترین عامل در تداوم حیات و استمرار موفقیت سازمان است و نقش بسیار حیاتی در رشد، بالندگی و پیشرفت سازمان بر عهده دارد.

۱-۲. بیان مساله

با شکل گیری مدارس متاسفانه این تصور در برخی از والدین ایجاد شده است که می پندارند وظیفه تعلیم و تربیت تنها به عهده مدرسه است و خود نباید در این رابطه نقشی داشته باشند در حالی که بر اساس محاسبه ای که انجام شده است در مدارس یک نوبته دانش آموزان بیشتر اوقاتشان را در مدرسه می گذرانند و بقیه را در خانه واجتماع به سر می برند(جهانگرد ، ۱۳۷۳:۸).

در جوامع امروز به روشنی پیداست که در بیان مسائل و مشکلات موجود در سازمان ها خصوصاً نظام های آموزشی پدیده مشارکت نیروی حیات بخش و عامل پویایی و طراوت و بهره وری در سازمان هاست.مشارکت در سازمانهای بزرگی چون آموزش و پرورش ، بازوانی قوی برای مدیریت است که بسیاری از مشکلات درون سازمان را سامان می بخشد واگر آموزش و پرورش به این پدیده مهم در جهت تحقق اهداف خود توجه نکند،نا خواسته با

مسائل و مشکلات بسیاری مواجه خواهد شد که ضررهای جبران ناپذیری برای تعلیم و تربیت و جامعه در بر خواهد داشت (تصدیقی، ۱۳۸۱: ۲).

مدیران مدرسه ها برای اداره مطلوب سازمان خود و تحقق اهداف آن باید بتوانند مشارکت دانش آموزان، اولیای آنان، کادر آموزشی و سایر کارکنان را جلب کنند، زیرا مدرسه نهادی اجتماعی است و باید توسط همه کسانی که در آن مسئولیت یا منافع دارند، به شکل گروهی اداره شوند.

مشارکت واقعی و جدی قشرهای متفاوت مردم در اداره امور جامعه و بیش از هر جا در آموزش و پرورش در سنگر مدرسه معنای درست خود را پیدا می کند. این مشارکت در صورتی تحقق می یابد که بهترین روابط، یعنی حسن تفاهم، اعتماد، هم اندیشی بین اولیا و مربیان و بخصوص مدیریت مدرسه بوجود آید. تجربه کشورهای موفق در آموزش و پرورش گواه این ادعاست که تعامل مشارکت اولیاء و مدیریت مدرسه در ارائه خدمات آموزشی و پرورشی به مدرسه ها همواره با اثر بخشی چشم گیری، ثبات و برنامه ریزی و موفقیت همراه بوده است (قاسمی پویا، ۱۳۸۰: ۱۴).

مدرسه با مدیریتی شایسته، بایستی روندوجهت مشارکت جویی و ترویج مشارکت داشته باشد، تا در قالب این روند مصادیق مشارکت تحقق پذیر شوند و طرح های مشارکتی کاملاً اجرا شوند. مدیران مدارس بدون مشارکت جدی اولیای دانش آموزان نمی توانند فرآیند تعلیم و تربیت را به خوبی عملی ساخته و به اهداف سازمان دست یابند.

در این راستا، این تحقیق درصدد آن است که با بهره گیری از نظرات اولیا دانش آموزان اثر بخشی رابطه مدیریت مشارکتی و اثر بخشی انجمن اولیاء را در سازمان آموزش و پرورش بررسی نماید.

۱-۳- اهمیت مساله

ارتباط بین آموزش و جامعه از موضوعاتی بوده که بزرگان جامعه و اندیشمندان تعلیم و تربیت را به اندیشه واداشته است آنان همیشه در این فکر بودند که چگونه می شود پیوندی مطلوب و واقعی بین این دو ایجاد کرد. تجربه هایی که از روزگاران گذشته در این زمینه بر جای مانده، مهر تاییدی است بر اهمیت موضوع تجربیاتی نظیر نظام مکتب خانه های قدیم ایران. طرح آموزش و پرورش اسامی در هند، مدارس دیویی در اروپا از این دسته به شمار می آیند (صفوی، ۱۳۷۱: ۱۲).

تحول علمی در قلمرو مدیریت عملکرد مثبتی را باعث گردیده، بدین مضمون که تنها با انتخاب و به کارگیری روشهای صحیح مدیریت، امکان استفاده از تمام امکانات مادی و انسانی در سازمان میسر می گردد و بین متغیرهای ساختار اداری و منبع مالی و تخصیص نیروی انسانی همبستگی بوجود می آید (غنوی، ۱۳۷۷: ۲۸).

از بین انواع مدیریت ، مدیریت بر سازمانهای آموزشی از اهمیت ویژه ای برخوردار است و نقش راهبردی دارد زیرا تمام اهداف و عوامل این سازمانها، انسانی است و نقش و رسالت آنها از یک سو تبدیل انسانهای صنعتگر ، خلاق، خودآگاه و رشد یافته است و از سوی دیگر تامین کننده نیروهای انسانی جامعه در بخش فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی است.

فیوضات (۱۳۷۶) به منظور بیان اهمیت دخالت نظر مدیریت مشارکتی در برنامه های آموزشی بیان میدارد که متخصصان برنامه ریزی هر قدر هم در کار خود مسلط باشند ایا ان چنان بصیرتی دارند که بتوانند همه نیاز های آموزشی افراد و بخش های مختلف اجتماع را در یابندو پشت درهای بسته ،خط مشی آموزشی را تعیین کنند و در حقیقت آینده را در دست گیرند و احیانا با آن بازی کنند؟ برنامه ریزی آموزش و پرورش به همکاری و مشارکت وتبادل نظر موثر نیاز مند است (فیوضات ، ۱۳۷۶: ۱۰۴)

در گروه اطلاعات کامل تر و بیشتری وجود دارد . اطلاعاتی که از منابع مختلف گرفته می شود به مدیران این امکان را می دهد که بار اطلاعاتی تصمیمات را سنگین تر کنند و به علاوه انها می توانند در سطح نا همگن وغیر متجانس تصمیم بگیرند و دیدگاه های مختلف را بشنوند. مدارک و شواهد بیانگر ان است که همیشه عملکرد گروه از بهترین فرد هم بهتر است (رابینز ،۱۳۶۹:۲۵).

با توجه به مطالعه و تحقیقات بسیاری که در زمینه انجمن اولیاو مربیان از دیدگاههای مختلف در کشور صورت گرفته است پرداختن به این مساله از دیدگاه اولیا ومربیان ودبیران عضو در انجمن اولیاء و مربیان کم رنگ بوده است . حتی پژوهشهای دانشگاهی و مطالعات تجربی چندانی در این حوزه صورت نگرفته است. ،لذا این امر باعث شده است که تحلیلی دقیق از این مسئله وجود نداشته باشد و محققان در این زمینه با کمبود منابع مفید به عنوان منابع مرجع روبرو باشند . از این رو انجام چنین طرحهایی می تواند سبب افزایش منابع موجود گردد و به عنوان راهگشایی برای تحقیقات بعدی مطرح شوند وعلاقه مندان به این نوع تحقیقات را یاری رسانده و از تکرار اشتباهات و نقص ها جلوگیری کند. بنابراین ، خانه و مدرسه ، دو نهاد تربیتی هستند که بیشترین تاثیر را بر روند رشد و تکامل نو باوگان جامعه خواهند داشت.(زرهانی و تاجیک ، ۱۳۷۳: ۱۳).

امروزه آموزش و پرورش از پایه های اساسی رشد و توسعه هر کشور به حساب می آید در اغلب کشورها آموزش و پرورش به عنوان صنعت رشد قلمداد می شود و پس از امور دفاعی بیشترین بودجه های دولتی را به خود اختصاص می دهد(علاقه بند ،۱۳۷۱:۳۵).

بدون تردید مدیریت مشارکتی در مدارس امری بسیار ضروری است، بدون در نظر گرفتن این سبک مدیریت در مدارس و هم چنین مشارکت اولیا، تحقق اهداف سازمان امکان پذیر نمی باشد. برای اثر بخش بودن مدیریت مشارکتی می بایستی اجرای آن با درک و شناخت کاملی از چگونگی استفاده از مجموعه پیچیده فنون مدیریت و در نظر داشتن عوامل اقتضایی متعددی که در موفقیت یا عدم موفقیت آن موثر است همراه باشد (محمد زاده، ۱۳۷۷: ۱۵۷).

۱-۴. اهداف تحقیق :

مشارکت در سازمان ها از ابزارهای مهم تصمیم گیری است. این موضوع در مدیریت آموزشی نیز به لحاظ رواج فرهنگ مشارکت ، جایگاه ویژه ای دارد. در سازمان های آموزشی، مدیران به عنوان یکی از مهمترین عوامل جلب مشارکت و هدایت افراد، وظیفه ای مهم و بسیار حساس برعهده دارند. آنها با اهمیت دادن به قابلیت های فکری و مالی نیروهای بالقوه ای که در درون و بیرون پیکره ی آموزش و پرورش وجود دارندو به فعل در آوردن این قابلیت ها ، می توانند در رشد کمی و کیفی آموزش و پرورش و اعتلای سطح تعلیم و تربیت بسیار موثر باشند. مدیران مدرسه ها می توانند از راههای گوناگون از جمله شوراهای آموزشی ،شورای معلمان، شوارهای دانش آموی، سازمان ها و انجمن های دانش آموزی و بخصوص انجمن اولیا و مربیان و ... مشارکت همگانی را در امور مدرسه و تحقق اهداف سازمان جلب نمایند.

اهدافی که در این تحقیق دنبال می شوند عبارتند از :

- ۱- شناسایی تاثیر مدیریت مشارکتی در تامین مشارکت فرهنگی، عاطفی و آموزش اولیاء
- ۲- شناسایی تاثیر مدیریت مشارکتی در جلب مشارکت معنوی و مادی اولیاء
- ۳- شناسایی تاثیر مدیریت مشارکتی در کمک به حل مسائل و مشکلات فردی دانش آموزان
- ۴- شناسایی تاثیر مدیریت مشارکتی در شناسایی جایگاه انجمن اولیاء و مربیان
- ۵- شناسایی تاثیر مدیریت مشارکتی در آموزش والدین .

ادبيات تحقيق

۲-۱- مقدمه :

یکی از جنبه های عمده و ضروری هر پروژه پژوهشی ، مطالعه منابع مربوط به موضوع مورد تحقیق است . جان دیوئی این مطالعه را به عنوان سومین مرحله پژوهش علمی مورد بحث قرار داده است و معتقد است که انجام این مطالعه به پژوهشگر کمک می کند تا بینش عمیقی در زمینه موضوع مورد پژوهش و حوزه ای که تحقیق به آن تعلق دارد کسب کند. مطالعه منابع عبارت است از مطالعه کلیه منابعی که به طور مستقیم و غیرمستقیم با موضوع پژوهشی در رابطه است (دلاور ، ۱۳۷۰ : ۱۲۰)

در جوامع اولیه که خانواده هنوز دچار تحولات شگرف اجتماعی نشده بود این واحد اصیل اجتماعی وظیفه پرورش فرزندان را نیز در حد تمام و کمال به دوش خود می کشید. پدر و مادر هر دو در این امر سهیم بودند و در نتیجه فرزندان آنها برای فراگرفتن مهارت های لازم به منظور رفع نیازهای اولیه جامعه تحول نیافته خود تربیت می شدند به تدریج که تحولات شدید اجتماعی در نظام خانواده ها تغییرات کلی بوجود آورد یک قسمت از وظایف آن ها در ارتباط با مسائل تربیتی فرزندانشان به عهده سازمانهای تربیتی مدارس قرار گرفت.

" دگرگونی سریع جوامع و پیشرفت غیرقابل تصور صنعت و تکنولوژی و به دنبال آن فلسفه و ایدئولوژیهای مختلف به ویژه در قرن بیستم سبب شد که روابط بین فرزندان و پدرها و مادرها از یک سو و مدرسه و خانواده از سوی دیگر دچار تحولی عمیق گردید و حاصل آن به صورت جدائی نسل جوان از خانه و کاشانه و مدرسه از خانواده متجلی گردید " (فرجاد ، ۱۳۶۸ : ۷)

در چنین وضعی صاحب نظران و متخصصان تعلیم و تربیت برای غلبه بر این وضعیت و استحکام روابط بین کانون های اجتماعی تشکیل انجمن های خانه و مدرسه را ضروری دانستند.

در این قسمت ابتدا به بررسی مفاهیم اصلی تحقیق پرداخته ، سپس به برخی از ابعاد نظری خواهیم پرداخت: